

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายหนองแห่น- โพนงาม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2
Skills of School Administrators in the 21st Century in Nongnae-Phonngam Network
under Yasothon Primary Educational Service Area Office 2

พิชฎาภัทร์ ชวงโชติ
เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม
มหาวิทยาลัยราชธานี
Phitchadapat Chuangchote
Charoenwit Sompongtram
Rajathani University
Email: imoonetii@gmail.com

วันที่รับบทความ: 2 มกราคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 21 มกราคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 22 มกราคม 2567

Received: January 2, 2024; Revised: January 21, 2024; Accepted: January 22, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและหาแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายหนองแห่น-โพนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2 จากประชากร จำนวน 120 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามมาตรวัดอัตราส่วน แบบประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.52 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ (Standard Deviation) การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายหนองแห่น-โพนงามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2 โดยรวมและด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.66)
2. แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 8 ด้าน เป็นรูปแบบของกระบวนการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่สำคัญให้เกิดขึ้นในตัวของผู้บริหาร สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปรับพฤติกรรมและการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีองค์การการศึกษาที่ดี เป็นที่เคารพนับถือ การให้การยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชาและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้

คำสำคัญ : ทักษะของผู้บริหาร; ผู้บริหารสถานศึกษา; ศตวรรษที่ 21

Abstract

The objective of this research was to study and identify ways to develop the skills of school administrators in the 21st century within the Nongnae-Phonngam network group, under the jurisdiction of the Primary Education Area Office, Yasothon Region 2. The study involved two groups: a population group of 120 individuals and a sample group of 92 individuals. The data collection tool for the quantitative research was a questionnaire comprising 5 levels, measuring approximate values. The questionnaire demonstrated good discriminative power (r) is 0.52, and a reliability value of 0.98. The sampling method employed was a stratified random sampling technique. Statistical analyses of the data included mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), and content analysis.

The research findings are as follows:

1. The skills of school administrators in the 21st century within the Nong Han-Phongam network group, affiliated with the Primary Education Area Office, Yasothon Region 2, were found to be generally high ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.66).

2. Developmental strategies for the skills of school administrators in the 21st century, covering eight dimensions, were identified. These strategies form a model of skill and competency development crucial for administrators. They can be applied as guidelines for adjusting behavior and self-development, fostering effective educational leadership, gaining respect, accepting authority, and leading the organization towards success.

Keywords: School Administrators Skills; School Administrators; The 21st Century.

บทนำ

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21 จะเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงในภาคอุตสาหกรรมยุค 4.0 ผู้ที่มีความสามารถและมีทักษะที่จำเป็นในยุค Disruption จะเป็นผู้ที่อยู่รอดที่ประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว จากการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศที่มีความก้าวหน้า รวมทั้งมนุษย์ที่ได้รับผลกระทบตามมาและระบบการบริหารจัดการการศึกษาทุกระดับที่ยังมีปัญหามากมาย ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปทางการศึกษาเพื่อใช้เป็นกลไกหลักอย่างหนึ่งของการขับเคลื่อนประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2562 และภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน การจัดการศึกษายึดหลัก

สำคัญประกอบด้วยการศึกษาเพื่อประชาชนทุกคน หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและมีโอกาสเข้าถึงการศึกษา การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายในประเทศ รวมทั้งยึดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการนำปัญหาและความเหลื่อมล้ำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วประเทศนำมาเป็นกรอบในการสร้างแนวทางความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ทักษะสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจนเกิดความสำเร็จที่มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งทักษะเหล่านี้ผู้บริหารแต่ละคนจะมีทักษะ (Skill) สมรรถนะ (Competency) และ/หรือความสามารถ (Ability) ที่ไม่กัน (Inequitable) ซึ่งนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำ (Inequality) ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) หรือการขาดความน่าเชื่อถือ ความศรัทธาและความไว้วางใจจากผู้ปกครองและชุมชนในการส่งบุตรหลานของตนเองไปเรียน แต่ในทางตรงกันข้ามผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาบางแห่งกลับสามารถสร้างประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความน่าเชื่อถือ (Faithfulness) ความศรัทธา (Admiration) และความไว้วางใจ (Trust) จากผู้ปกครองและชุมชนรอบโรงเรียนในการบริหารการจัดการทางการเรียนการสอนและบริหารทั่วไป ซึ่งมีปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาดังกล่าวอยู่หลายประเด็นและหลายสาเหตุ แต่ก็มีปัจจัยที่สำคัญที่สุดอยู่อย่างหนึ่งคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและคณะผู้บริหาร รวมทั้งขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารแต่ละคนที่จะสามารถแสวงหาให้ได้มาซึ่งความรู้ ความสามารถ ทักษะเฉพาะคนและประสบการณ์ที่ทำให้สามารถบริหารงานอย่างมืออาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดของ Jonh C. Maxwell ที่อธิบายว่าคุณลักษณะที่ดีของผู้นำในอนาคตที่ดี (Good characteristics of good future leaders) ต้องเป็นคนที่มีความคิดก้าวหน้า (Forward Thinking) มีวิสัยทัศน์ที่กว้างขวาง (Vision) รักการเรียนรู้ (Love to Learning) มีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และพร้อมรับสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ (Enthusiastic) เป็นผู้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น (Relationship) มีการสื่อสารที่ดี (Good Communication) และรับฟังข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณ (Attentiveness) นอกจากนี้ต้องเป็นผู้ที่สามารถเข้าอกเข้าใจและรับฟังผู้อื่นได้ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นและพร้อมปรับปรุงตนเองอยู่เสมอเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นได้ สามารถวางแผนและกำหนดนโยบายขององค์กรเพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งการเป็นผู้นำได้นั้นนอกจากจะเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถแล้วจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเชื่อมั่นในความถูกต้อง และปฏิบัติตนให้เป็นคนดีทั้งต่อหน้าและรับหลังอยู่เสมอ (Jonh C. Maxwell, 2020)

จากประเด็นที่กล่าวถึงมาสะท้อนให้เห็นได้ว่าการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางด้านการศึกษาในแวดวงการศึกษานั้นมีองค์ประกอบ (Component) และบริบท (Context) ที่สำคัญร่วมกันอยู่หลายประการ เช่น ผู้บริหารยุคในศตวรรษที่ 21 มีบทบาท อำนาจและหน้าที่ในฐานะเป็นผู้นำองค์กรที่มี

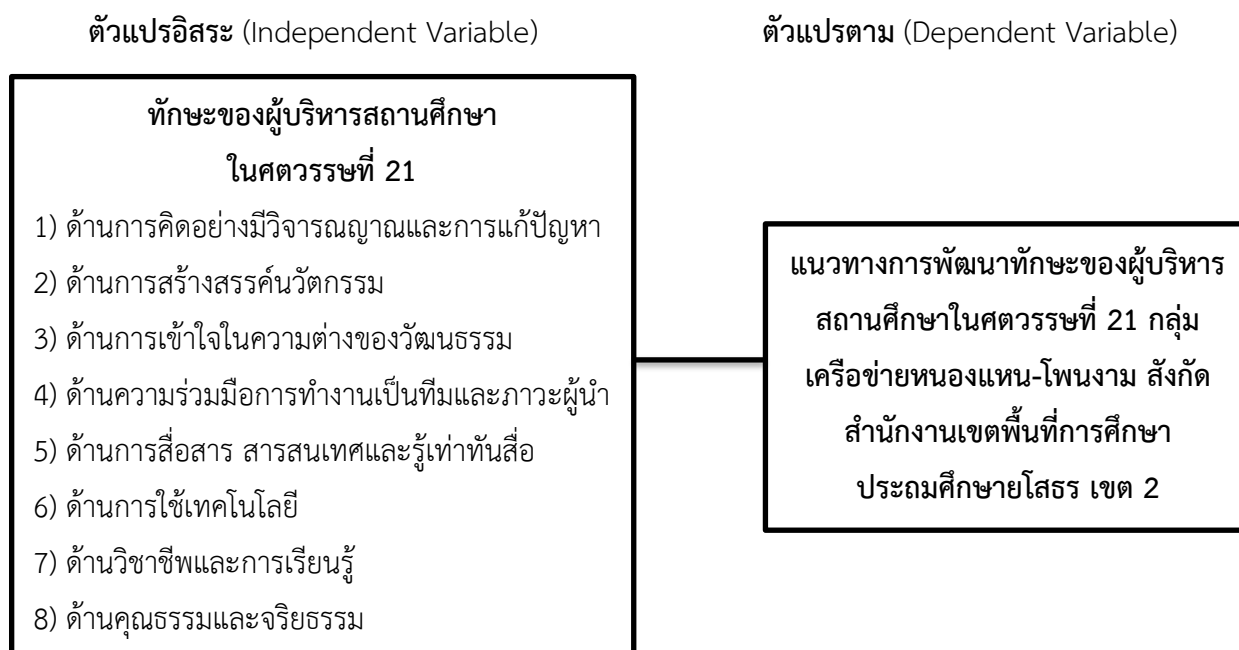
อิทธิพลต่อบุคลากรภายในองค์กร มีบทบาทในการกำหนดทิศทาง (Direction) นโยบาย (Policy) และนำพาสถานศึกษาหรือองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำต้องมีความพร้อมในด้านคุณลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะตัว กล่าวคือ การมีทักษะทางด้านปัญญาสูง (Intellectual Skills) การเป็นนักบริหารแบบมืออาชีพ (professional) การมีจิตใจหรือจินตนาการในเชิงสร้างสรรค์ (Creativity) การมีเจตคติที่ดี (Good Attitude) และเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ (Vision) การมีความคาดหวังสูงที่มุ่งสร้างความสำเร็จของงานในองค์กร รวมไปถึงการพัฒนาองค์กรให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning Community) การสร้างให้เป็นชุมชนแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ (New Era Innovation Community) และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) พร้อมนี้ ผู้บริหารยุคใหม่จะต้องมีลักษณะที่สำคัญคือต้องเปลี่ยนแปลงลักษณะของผู้บริหารจากที่เคยมีหน้าที่เป็นผู้ควบคุม กำกับดูแล และเป็นผู้วางแผนเองในการมอบหมายคำสั่งปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในองค์กร ให้เปลี่ยนบทบาท อำนาจและหน้าที่ในการบริหารมาเป็นผู้ที่คอยส่งเสริมสนับสนุน (Sponsor) และนำพาบุคลากรในองค์กรให้ปฏิบัติหน้าที่แบบเน้นผลลัพธ์ มีความความเข้าใจในความต่างของวัฒนธรรม และมีรูปแบบการบริหารจัดการนโยบายให้อยู่ในเชิงรุก (Proactive) และเข้าถึงได้ในเชิงประจักษ์

จากการลงพื้นที่สำรวจปัญหาและความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ก่อนการศึกษาวิจัย พบว่า พื้นที่การศึกษาวิจัยเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก และการบริหารจัดการสะท้อนมุมมองให้เห็นว่ามีบริบทและปัจจัยที่เป็นข้อขัดข้องหรืออุปสรรคสำคัญในการพัฒนาองค์กรและการศึกษา เช่น บริบทของขนาดสถานศึกษา (เล็ก - กลาง - ใหญ่) จำนวนนักเรียน บุคลากรครู เจ้าหน้าที่ทางการศึกษา และทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร เป็นต้น ที่ต้องการได้รับการปรับปรุง การแก้ไข และพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ปัจจุบัน และจากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมา ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 เพื่อศึกษาทักษะและแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารและเพื่อนำเป็นฐานข้อมูลในการบริหารสถานศึกษาและประยุกต์ใช้ในระบบการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายหนองแห่น - โพนงาม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายหนองแห่น - โพนงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ใช้ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology) ที่ครอบคลุมในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 การศึกษาวิจัยใช้กลุ่มประชากรทั้งสิ้น จำนวน 120 คน และกลุ่มตัวอย่าง (Sample) จำนวน 92 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970)

2. ขอบเขตด้านบริบทที่ศึกษา

การศึกษานี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดของ Maxwell, (2020) เป็นฐาน มีอยู่จำนวน 8 ทักษะ ประกอบด้วย (1) ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (2) ด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม (3) การเข้าใจในความต่างของวัฒนธรรม (4) ด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (5) ด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (6) ด้านการใช้เทคโนโลยี (7) ด้านวิชาชีพและการเรียนรู้ และ (8) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งสิ้น จำนวน 40 ข้อ

3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Field Data) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทั้งหมด จำนวน 8 ด้าน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน (Ratio) มีค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

4. การตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นไปนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมด้านเนื้อหาโดยการตรวจสอบค่า IOC (index of item objective congruence) หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรทางการศึกษาที่มีบริบท (Context) หรือคุณสมบัติ (Attribute) ที่ใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่จะศึกษาจริง และบุคลากรกลุ่มนี้ไม่ได้ทำงานอยู่ในเขตพื้นที่ที่จะทำการศึกษาวิจัย จำนวน 30 คน แล้วทำการทดสอบทางสถิติของเครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) ด้านเนื้อหา ความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าเท่ากับ 0.98 และอำนาจจำแนก (r) มีค่าเท่ากับ 0.52 โดยได้ค่า IOC ของคำถามแต่ละประเด็นและโดยรวม มีค่าระหว่าง 0.67 - 1.00 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกรอบเพื่อตรวจสอบซ้ำ (Double Check) เมื่อได้รับการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญที่ 3 ท่านแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ที่ศึกษาจริงและได้แบบสอบถามข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 92 ชุด (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยได้ดำเนินการดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557)

แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา มีข้อมูลลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปมาเป็นร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน (Ratio) แบบประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การหาค่าความถี่ (Frequency) และการจัดเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ผู้ให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตีความ (Interpretation) การจัดกลุ่มประเด็นเดียวกัน (Grouping) การหาค่าความถี่ (Frequency) และการจัดเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายหนองแห่น - โพนงาม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม จำนวน 8 ด้าน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D = 0.66) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D = 0.70) รองลงมา คือ ด้านการเข้าใจในความต่างของวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D = 0.65) และรองลงมา คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D = 0.73)

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มเครือข่ายหนองแห่น - โพนงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม จำนวน 8 ด้าน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D = 0.66) การวิจัยค้นพบแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาดังนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.70) แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม คือ (1) ผู้บริหารต้องเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี (2) บริหารงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ มีการกระจายหน้าที่รับผิดชอบและตัดสินใจร่วมกันกับบุคลากรได้อย่างเหมาะสม และ (3) มีการศึกษาข้อมูลการประเมินสถานการณ์การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงตามเป้าหมาย

ประเด็นที่ 2 ด้านการสร้างสรรคและนวัตกรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.67) แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม คือ (1) ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลและความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาอยู่เสมอ (2) มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ มีการสร้างนวัตกรรมและการพัฒนาสถานศึกษา และ (3) มีความคิดที่สร้างสรรค์และสามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้

ประเด็นที่ 3 ด้านการเข้าใจในความต่างของวัฒนธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.65) แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม คือ (1) ผู้บริหารมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันของแต่ละวัฒนธรรม (2) มีการบูรณาการและเชื่อมโยงวัฒนธรรมต่าง ๆ เข้ากับทักษะด้านอื่น ๆ ได้ และ (3) มีความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมของแต่ละบุคคลในสถานศึกษา

ประเด็นที่ 4 ด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.69) แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม คือ (1) ผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือกับสังคมโดยรอบและสามารถสร้างเครือข่ายนอกองค์กรได้ (2) มีการสร้างแนวคิดให้เกิดความเข้าใจอันดีงามในสถานศึกษา และ (3) ผู้มีการให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อให้งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและข้อที่มีการปฏิบัติ

ประเด็นที่ 5 ด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.57) แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม คือ (1) ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลของสถานศึกษา (2) มีการจัดทำสื่อแนะนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารการศึกษาและกิจกรรมในสื่อออนไลน์ต่าง ๆ และ (3) มีการรับข้อมูลโดยใช้วารณญาณไตร่ตรองความน่าเชื่อถือและให้ข่าวสารที่ถูกต้อง

ประเด็นที่ 6 ด้านการใช้เทคโนโลยี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.59) แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม คือ (1) ผู้บริหารนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บข้อมูลระบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (2) มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานต่าง ๆ สถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครองชุมชนองค์กรภายนอกได้อย่างทันเวลาและต่อเนื่องโดยวิธีที่หลากหลายผ่านระบบออนไลน์ และ (3) สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ 7 ด้านวิชาชีพและทักษะการเรียนรู้ การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.68) แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม คือ (1) ผู้บริหารต้องสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของบุคลากรในสถานศึกษา (2) ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้เข้าร่วมการอบรมพัฒนาตนเองเสมอ และ (3) มีการสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้กับองค์กรอื่น

ประเด็นที่ 8 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.73) แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม คือ (1) ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา (2) มีคุณธรรมและจริยธรรมต่อการบริหารงาน มีความเป็นผู้นำกล้าหาญในเชิงคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และ (3) ให้ความเคารพศรัทธาในเกียรติของตนและผู้อื่น มีสัมมาคารวะรู้จักบุคคลในชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการวิจัยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 พบว่า ทักษะจำนวน 8 ด้าน ทั้งโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาแยกย่อยเป็นรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (2) ด้านการเข้าใจในความต่างของวัฒนธรรม และ (3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และข้อมูลที่ค้นพบว่าทักษะที่มีการปฏิบัติอยู่น้อยที่สุดของผู้บริหารครั้งนี้คือ ด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อของผู้บริหารซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **นิภาพร รอดไพบุลย์ (2565)** ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารในจังหวัดสระแก้ว (สพม. เขต 1) ผลวิจัยสรุปเป็นภาพโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติและการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ **มณฑาทิพย์ นามนุ (2561)** ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่

ในจังหวัดปทุมธานี (สพป. เขต 2) ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในจังหวัดปทุมธานี (สพป. เขต 2) อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน และรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 จำนวน 8 ด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านที่หนึ่ง การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า โดยรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารต้องสามารถเปิดใจกว้างในการรับฟังความคิดเห็นทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ผู้บริหารสามารถบริหารงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ มีการกระจายหน้าที่รับผิดชอบและตัดสินใจร่วมกันกับบุคลากรได้อย่างเหมาะสม นอกจากนั้น ผู้บริหารต้องมีการศึกษาข้อมูล การประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงตามเป้าหมาย ทั้งนี้ มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ดำเนิน เพียรคำ (2561)** เกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างทักษะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในจังหวัดปราจีนบุรี (สพป. เขต 1) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณสมบัติที่สามารถกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาสถาบันการศึกษาได้อย่างชัดเจนและสามารถปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ (Vision) ให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลง () และทำตามหลักการที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ในการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และเป้าหมาย (Goal) ในการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารมีความกระตือรือร้น (Enthusiasm) ในการดำเนินการ รับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน และบริหารจัดการงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการนำทางการเปลี่ยนแปลงที่เชิงบวก มอบหมายความรับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพและตัดสินใจอย่างมีข้อมูลร่วมกับบุคลากร

ด้านที่สอง การสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า โดยรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาข้อมูลและความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาอยู่เสมอ ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) มีการสร้างนวัตกรรม (Innovation) ทางการศึกษาทำให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา และผู้บริหารต้องมีความคิดที่สร้างสรรค์ (Creative Thinking) และสามารถประยุกต์ใช้ (Apply) ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ ทั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ **มนูญ นายาว, ละมุน รอดขวัญ และอัจฉรพรรณ พุ่มผา (2021)** ซึ่งเน้นการศึกษาทักษะของผู้ให้บริการสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความรู้ของครูจากสถานศึกษาเอกชนภายใต้การดูแลของสำนักงานการศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ผู้ให้บริการเหล่านี้มีความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์และนำเสนอมุมมองใหม่ ๆ (Think Creatively and Present New Things) พร้อมกับการตัดสินใจที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารมีความสามารถเฉพาะตัวในการเข้าใจข้อมูล (Data) สถานการณ์ (Situation) และความท้าทาย (Challenge) ได้อย่างรวดเร็ว

ด้านที่สาม การเข้าใจในความต่างของวัฒนธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า โดยรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารเข้าใจและเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันของแต่ละวัฒนธรรม ผู้บริหารมีการบูรณาการและเชื่อมโยงวัฒนธรรมต่าง ๆ เข้ากับทักษะอื่น ๆ ได้ มีความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมของแต่ละบุคคลในสถานศึกษา ทั้งนี้ข้อมูลได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อดุลย์พร ชุ่มช่วย และธีระพงศ์ บุชรากุล (2564)** ที่ได้ศึกษาทักษะการบริหารจัดการที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในจังหวัดอ่างทอง (สพป. เขต 1) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรมีทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม (Diverse Culture) และมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารและการจัดการผ่านสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ. นอกจากนี้ การเพิ่มเติมศักยภาพด้านความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (Good Relation) และการเปิดใจกว้าง (Open Mind) ต่อการแสดงออกหรือการสะท้อนความคิดเห็นที่แตกต่างกันถือเป็นส่วนสำคัญในบทบาทของตน

ด้านที่สี่ ความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า โดยรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือกับสังคมและชุมชนโดยรอบโรงเรียน และสามารถสร้างเครือข่ายกับนอกองค์กรได้ (Network Partners) มีการสร้างแนวคิดให้เกิดความเข้าใจอันดีงามในสถานศึกษาหรือโรงเรียนของรัฐ ของเอกชน โรงเรียนการกุศล และมีการให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อให้งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับผลการศึกษาวิจัยของ **อดุลย์พร ชุ่มช่วย และธีระพงศ์ บุชรากุล (2564)** ที่ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง (สพป. เขต 1) ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านภาวะผู้นำ (Leadership) และความรับผิดชอบ (Responsibility) ของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร ผู้บริหารที่ดีควรสำรวจตนเองเพื่อรู้จักความบกพร่องและต้องมีแนวทางในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารจัดการใหม่และการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน

ด้านที่ห้า การสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า โดยรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลของสถานศึกษา มีการจัดทำสื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารในสื่อออนไลน์ต่าง ๆ มีการรับข้อมูลโดยใช้วิจารณญาณ (Consideration) ไตร่ตรองความน่าเชื่อถือ (Reliability) และให้ข่าวสารที่ถูกต้อง ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสื่อสารที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 2 โดย **มณฑาทิพย์ นามหนู (2561)** การศึกษานี้เป็นการศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการถ่ายทอดข่าวสาร (Information) ข้อมูล (Data) ความรู้ (Knowledge) และประสบการณ์ (Experience) ในระดับสูงบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ่ายทอดข้อมูลถึงผู้รับ (Receive) สามารถนำเสนอข้อมูลได้ชัดเจน เชื่อถือได้ เข้าใจง่าย สรุปประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง กระชับ

นอกจากนี้ยังแสดงความสามารถพิเศษในการสื่อสารภายในองค์กรและเผยแพร่ข้อมูลไปยังชุมชนในวงกว้างอย่างมีประสิทธิภาพผ่านช่องทางต่าง ๆ

ด้านที่หก การใช้เทคโนโลยี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า โดยรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บข้อมูลระบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้บริหารมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครองชุมชนขององค์กรภายนอกได้อย่างทันเวลาและต่อเนื่องโดยวิธีที่หลากหลายผ่านระบบออนไลน์และใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรสร เทียมทอง (2561) ที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการบริหารโดยการศึกษาปัญหาทุกด้านและค้นหาวิธีที่ดีที่สุดในการสร้างนวัตกรรม (Innovation) แนวทางหนึ่งที่น่าสนใจคือการใช้เทคโนโลยีและหลักการของวงจรเดมมิง (Deming Cycle) ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้การมีนโยบายที่ชัดเจน (Clear Policy) และการส่งเสริมการคิดร่วมกัน (Participation) สามารถนำไปสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม (Innovation) ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันได้ อีกทั้งยังเน้นการระดมความคิดเห็น (Brainstorming) ในด้านต่าง ๆ เพื่อค้นหากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญปิติกาญจน์ อ่อนสุด (2564) ที่ได้ทำการวิจัยการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 10 จังหวัดอุบลราชธานี (สพป. เขต 3) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนดำเนินการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษา รวมทั้ง มีการพัฒนาบุคลากร (Staff) ให้มีความรู้และมีความสามารถในการใช้ (Usage) การบำรุงรักษา (Maintenance) และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานและพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ด้านที่เจ็ด วิชาชีพและทักษะการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า โดยรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของบุคลากร ให้การสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาได้เข้าร่วมการอบรมพัฒนาตนเองเสมอ และมีการสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้กับองค์กรอื่น พร้อมนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรัณยาน้อยพิมาย (2562) ที่เน้นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี (สพป. เขต 2) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญช่วยเหลือและแนะนำกลยุทธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของครู นอกจากนี้ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาความเป็นผู้นำทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถาบันการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่แปด คุณธรรมและจริยธรรมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า โดยรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา มี

คุณธรรมและจริยธรรมต่อการบริหารงาน มีความเป็นผู้นำที่กล้าหาญในเชิงคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change) ให้ความเคารพศรัทธาในเกียรติของตนและผู้อื่น การมีสัมมาคารวะ การรู้จักบุคคลในชุมชนรอบโรงเรียน ทั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วัฒนากร ต่อซอน (2560)** ที่ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในจังหวัดนครพนม (สพป. เขต 2) ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีลักษณะเด่นเป็นสังคมผู้นำด้านศีลธรรม (Moral) ซึ่งครอบคลุมถึงคุณธรรม (Merit) จริยธรรม (Ethics) ระบบธรรมาภิบาล (Good Governance) ความมุ่งมั่น และการอุทิศตนอย่างจริงจังเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ จรรยาบรรณวิชาชีพ (Professional Ethics) และความสามารถในการวิเคราะห์อนาคต (The ability to analyze the future) โดยการใช้ข้อมูลอย่างเป็นทางการ ถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญ ผู้นำองค์กรที่มีคุณสมบัติเหล่านี้สามารถปลูกฝังความมั่นใจในความสามารถในการบริหารจัดการและแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นฐานข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างเข้ม/สัมมนาหลักสูตรการพัฒนาทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในสังกัดเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหาร

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา (planning) กำหนดนโยบาย (Policy) และกลยุทธ์ (Strategy) เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาในปีการศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาอนาคตภาพกลยุทธ์การบริหารงาน รูปแบบการบริหารงาน และแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ไกรสร เทียมทอง. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ขวัญปิติกาญจน์ อ่อนสุด (2564) **การบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลเขต 3**. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ศษ.ม. มหาวิทยาลัยราชธานี.

- ดำเนิน เพียรคำ. (2561). **แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1**. รายงานการศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ (นบส.ศธ.) รุ่นที่ 8,สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS**. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- นิภาพร รอดไพบุลย์. (2565). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว**. การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ศษ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มนูญ นายาว ละมุน รอดขวัญ และอัจฉราพรพรณ พุ่มผา. (2564). **ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระบี่**.วารสารนาคบุตรปริทัศน์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. 13(3), 1-11.
- วัฒนากร ต่อซอน. (2561). **คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศรัณญา น้อยพิมาย. (2562). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: บริษัท 프리ทวอนกราฟฟิค จำกัด.
- อดุลย์พร ชุ่มช่วย และธีระพงศ์ บุศรากุล. (2562). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอ่างทอง** วารสารศึกษาศาสตร์ มมร.คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 7(2), 175 –186.
- Jonh C. Maxwell. (2020). **LEADERSHIP. การเปลี่ยนแปลง 11 ด้าน เพื่อก้าวสู่การเป็น “ผู้นำของผู้นำ”** แปลโดย ศิริลักษณ์ มานะวงศ์เจริญ กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เนชั่น.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.